

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 12P/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217205966
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Pavlisová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:8217205966.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Petrou Pavlisovou, v právnej veci X.. V. V., S.. XX.XX.XXXX, t.č. Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody, za účasti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa matky Ľ. V., S.. XX.XX.XXXX, M. C., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Levoča, a otca X. Q., S.. XX.X.XXXX, M. C., Z. R. Č.. XX, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

N a r i aď u j e sa u X.. V. V., S.. XX.XX.XXXX ústavná starostlivosť a maloletý sa na jej výkon umiestňuje do Reedukačného centra Košice, Bankov 15 .

Z a v ä z u j e sa matka Ľ.Y. V., S.. XX.XX.XXXX prispievať na výživu X.. V. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je povinná uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra, Košice, Bankov 15.

Z a v ä z u j e sa otec X. Q., S.. XX.XX.XXXX prispievať na výživu mal. V. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je povinný uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra, Košice, Bankov 15.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bardejov na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov uznesením sp. zn. 7PPOm/1/2017 zo dňa 12.6.2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril mal. V. V. do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody a začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti. V odôvodnení rozhodnutia Okresný súd Bardejov uviedol, že zotrvaním v rodinnom prostredí sa neustále zvyšuje riziko zhoršovania správania, pretože maloletý nerešpektuje authority a je ohrozený jeho psychický a fyzický vývoj. Matka jeho výchovu nezvláda.

2. Okresný súd Bardejov uznesením sp. zn. 6P/42/2017 preniesol svoju miestnu príslušnosť na tunajší súd. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.1.2018.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie a v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti otca maloletého, za splnenia zákonných podmienok (riadne vykázané doručenie predvolania a zachovaná lehota na prípravu pojednávania v zmysle § 178 ods. 2 CSP, ako aj ospravedlnenie sa otca z neúčasti na pojednávaní) a vykonal dokazovanie výsluchom matky, svedkyne a vyjadrením kolíznej opatrovníčky, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

X. X. L. V. uviedla, že je momentálne vo výkone trestu, a to preto, lebo ju nepočúvali deti. Dcéra má už 22 rokov a syn V. bude mať 17 rokov. Vo výkone trestu je 3,5 roka. Syn ju nepočúval tak, že aj keď ho poslala do školy, tak utiekol s kamarátmi, písal jej aj do basy a tvrdil, že už ju bude počúvať. Predtým, ako bola vo výkone trestu, tak pracovala na aktívnych prácach. V ústave na výkon trestu bola pracovne zaradená, robili pružiny do práčok. Po skončení výkonu trestu bude bývať u dcéry na adrese C., C. XX. Kontakt z výkonu trestu udržiavala s mamou a keď volala, tak len so synom, a to vtedy, keď mala na kartičke peniaze. Keď peniaze nemala, tak mu napísala, že nemá peniaze. Syn V. je momentálne u dcéry na prázdninách. Vie o tom, že inak je syn v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody. Ona nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok. Nemá žiaden príjem. Nemá žiadneho druha, ktorý by ju vonku čakal.

5. Z výpovede zástupkyne Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody L. D. vyplynulo, že trvá v plnom rozsahu na podanej písomnej správe, ktorá bola súdu podaná. Mal. V. bol prijatý dňa 16.7.2017 do ich zariadenia a v školskom roku 2019/2020 bol žiakom 9. ročníka Špeciálnej základnej školy, povinnej školskej dochádzky. Návrh na zmenu zariadenia, ktorú podali, ako aj rozhodovanie o ústavnej starostlivosti sa opiera o to, že mal. V. nemôže byť umiestnený u nich, pretože je potrebné, aby si naďalej plnil školské povinnosti, v ktorých môže pokračovať v Reedukačnom centre Bankov, kde má prisľúbené miesto. Oficiálne je to Reedukačné centrum Bankov 15, Košice. Správanie mal. bolo primerané, treba ho nabádať do činnosti, avšak spolupracuje. Nie je dôvod na to, aby bola ukončená prevýchova. Počas umiestnenia v RD sa mal. V. dopustil sa protiprávneho konania, opil sa a zlomil si ruku. Je potrebné naďalej pokračovať v jeho starostlivosti mimo domov. Čo sa týka kontaktu s rodinou, tak matka mu občas telefonovala, keď mala peniaze. Nikto iný z rodiny, o neho nemal záujem a bol problém, aby mohol ísť niekam na prázdniny: Záujem prejavil až strýko O. V..

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že je potrebné premiestnenie maloletého z Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody do Reedukačného centra Bankov a uloženie ústavnej starostlivosti. Otec sa o syna vôbec nezaujíma, matka je vo výkone trestu odňatia slobody. Po výkone trestu je potrebné, aby sa matka najskôr adaptovala, aby sa neskôr mohol prípadne syn ku nej vrátiť a taktiež výchovný proces u maloletého nie je možné ešte ukončiť.

7. Zo správy podanej z Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody vyplynulo, že mal. V. bol k nim prijatý dňa 16.6.2017. V školskom roku 2019/2020 bol žiakom 9. ročníka Špeciálnej základnej školy, povinnej školskej dochádzky. Správanie stabilizované, optimálne. Systém a pravidlá akceptuje. Medzi rovesníkmi je vyrovnanou, akceptovanou pozíciou. Väčšinou je spokojný, nezvykne sa hádať. Dospelých rešpektuje, no je veľmi nesústredený, je potrebné niekoľkokrát opakovať, čo má robiť. Temperamentovo sa javí ako flegmatik. Vplývať na neho možno cez športové činnosti a rád a veľmi pekne spieva. Potrebné je i naďalej priebežne stimulovať, nabádať ho k väčšej aktivite s nutnosťou kontroly. Vianočné prázdniny trávil v domácom prostredí, hneď po krátkom čase sa opil, poranil si ruku, liečebný režim nedodrжал, nevrátil sa v dohodnutom termíne.

8. Zo správy z Reedukačného centra Bankov 15, Košice vyplynulo, že súhlasia, aby bol maloletý V. do ich zariadenia prijatý v školskom roku 2020/2021.

9. Zo správy podanej Obcou Zborov na otca X. Q. vyplynulo, že je ženatý a otec dvoch detí. V obci nemajú prihlásený ani trvalý a ani prechodný pobyt. Žijú v nelegálnej drevenej chatrči v rómskej osade. Domácnosť nemá svoj prívod vody, sociálne zariadenie a elektrinu. Nevlastní žiaden majetok v obci. Nie je známe, aby sa dopustil nejakého priestupku. Obec ho eviduje ako dlžníka, nakoľko si neplní svoje platobné povinnosti voči obci.

10. Zo správy podanej Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Levoča na matku L. V. vyplynulo, že doposiaľ pracovala iba na aktívnych prácach. Je slobodná a má dve deti. V minulosti bola 10-krát súdne trestaná, vo výkone trestu odňatia slobody je 6-krát. Dňa 21.3.2017 nastúpila na výkon trestu odňatia slobody Prešov a do Levoča bola premiestnená dňa 10.5.2017. Jej správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, raz bola disciplinárne potrestaná za nenastúpenie do práce. V kolektíve je submisívna, konflikty nevyvoláva. Príkazy a nariadenia plní. Poriadok v cele a v osobných veciach udržiava. K svojej resocializácii pristupuje pasívne. Disciplinárne odmenená nebola. K svojej trestnej činnosti zaujíma čiastočne kritický postoj. Voľný čas využíva skôr pasívne na pozeranie televízie. Do

činností pre všeobecný rozvoj osobnosti sa zapája, ide o práce čistiaceho a upratovacieho charakteru, ich výkon je hodnotený kladne. Počas výkonu trestu bola pracovne zaradená na viacerých pracoviskách, a to aj mimo ústav s dozorom. Jej pracovný výkon bol hodnotený kladne. Písomne komunikuje s dcérou. Vo výkone trestu je pre trestné činy ohrozovania mravnej výchovy mládeže.

11. Zo správy podanej Okresným súdom Bardejov vyplynulo, že rodičia maloletého neboli pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Zo správy podanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov vyplynulo, že počas šetrenia bol otec maloletého zastihnutý doma, bol chorý. Vyjadril sa, že syn môže prísť domov na prázdniny. Bolo zistené, že otec žije v spoločnej domácnosti s manželkou a jedným dieťaťom. Bývajú v drevenej chatrči, kde je jedna predsieň a jedna izba.

13. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

14. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a
a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

15. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

17. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

19. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

23. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 111 zákona č. 161/2015 Z.z. , Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o
c) o výžive maloletého
l) ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach

26. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

27. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého V. je v jeho záujme. Vzhľadom na naliehavosť úpravy pomerov maloletého vydal súd neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol zverený do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody. Pri šetrení pomerov bolo zistené, že otec o maloletého nejaví žiaden záujem a taktiež sa nenašla osoba, ktorá by o neho prejavila záujem inak, ako len na prázdniny. Matka maloletého bola 3,5 roka vo výkone trestu odňatia slobody, kde sa aj v súčasnosti nachádza. V minulosti bola desaťkrát súdne trestaná a výkone trestu je šiestykrát. Maloletý v domácom prostredí zanedbával povinnú školskú dochádzku, matku nerešpektoval a aj preto bola súdom právoplatne uznaná vinnou za prečiny ohrozenia mravnej výchovy mládeže. Momentálne sa matka o dieťa nedokáže postarať a je potrebné, aby sa po návrate z výkonu trestu adaptovala. Vzhľadom na tieto okolnosti súd nariadil u maloletého ústavnú starostlivosť v Reedukačnom centre Košice, Bankov, ktorý s jeho umiestnením súhlasí. Táto starostlivosť je momentálne v najlepšom záujme maloletého. Súd rodičov zaviazal minimálnym zákonným výživným, ktoré predstavuje sumu 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrované dieťa. Uvedenú sumu majú rodičia poukazovať na účet príslušného zariadenia, v ktorom sa bude realizovať ústavná starostlivosť. Súd určil minimálne výživné s ohľadom na sociálne a majetkové pomery oboch rodičov.

28. Súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom, nakoľko okrem rozhodovania o ústavnej starostlivosti, o ktorých veciach podľa § 111 písm. l/ CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP sa má rozhodovať vo veci samej uznesením, rozhodoval aj o úprave vyživovacej povinnosti rodičov k tomuto dieťaťu, o ktorej podľa § 111 písm. c/ CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP vo veci samej sa má rozhodovať rozsudkom. Rozsudok svojím spôsobom ako forma rozhodnutia konzumuje to uznesenie.

29. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd rozhodol o trovách tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.